

FRANSIZ SENATOSUNUN VE ULUSAL MECLİSİNİN YUKARI KARABAĞ'A İLİŞKİN ALDIKLARI KARARLAR - 03.12.2020

Ömer ZEYTİNOĞLU

Blog No: 41
07.12.2020

Ömer ZEYTİNOĞLU*

Fransız Senatosu 25 Kasım 2020, Ulusal Meclisi ise 3 Aralık 2020 tarihlerinde, önceki yıllarda kendisini bağımsız cumhuriyet olarak ilan etmiş bulunan, ayrılıkçı Ermeniler tarafından yönetilen Azerbaycanın Yukarı Karabağ bölgesinin tanınmasını Hükümetten talep eden birer karar kabul etmiştir.

Aşağıdaki bölümlerde ayrıntılı olarak belirtileceği üzere, işaret edilmesi gereken husus Hükümetin Yukarı Karabağın tanınması talebine açıkça karşı olduğudur. Ayrıca kararların bağlayıcı olmadığı belirtilmektedir.

Senatonun kararında, Türkiyenin ve paralı askerlerin desteklediği Azerbaycanın askeri saldırıları kınanmakta, Azerbaycanlı kuvvetlerinin derhal geriye çekilmesi istenmekte ve Hükümet tarafından alınması gereken önlemlere yer verilmektedir. Kararda ayrıca, öncelikle sivil halka insani yardım yapılması, Fransanın eş-başkanı olduğu AGİT Minsk Grubunun faaliyetleri çerçevesinde, 1994 sınırlarına dönülmesini teminen, kalıcı bir çözüm bulunması amacıyla müzakere açılması istenmektedir.

Kararda bundan başka Türkiyenin oynadığı rolün diplomatik açıdan neden olduğu sonuçların değerlendirilmesi ve Avrupalı ortaklarla en etkin karşılığın verilmesi talep edilmektedir.

Yukarı Karabağ Cumhuriyetinin tanınması istenmekte, bunun kalıcı bir çözümün bulunması yolunda uygun bir müzakere aracı olarak görülmesi gerektiği vurgulanmaktadır.

Senatoda yer alan görüşmelerde 14 senatör söz almış, son konuşmayı Hükümet adına Avrupa ve Dışişleri Bakanlığı Devlet Sekreteri Jean-Baptiste Lemoyne yapmıştır. Oylamadan hemen önce kürsüye çıkan Devlet Sekreteri Lemoynenun konuşması, alışılmışın aksine, karar tasarısına karşı unsurlar içermektedir. Lemoyne, Fransanın Minsk Grubu içinde ağırlığını hissettirmeye devam etmek istiyorsa, üzerine düşenin tarafsız kalmak olduğunu belirtmiş, Fransanın tek başına Yukarı Karabağı tanımasını, sahada yaratacağı yarar ve etkinlik açısından sorgulayarak bunun kimseye avantaj sağlamayacağına işaret etmiştir.

Lemoyne, çatışmaların başlamasından bu yana paralı askerlerin gönderilmesine, ilk defa, Cumhurbaşkanı Macronun parmak bastığını hatırlatarak, Fransanın izlediği politikanın sivil halka yardım, kültürel varlıkların korunması ve siyasi bir çözüm bulunması hususlarına dayandığını ifade etmiştir. Türkiye ile olan ilişkilere, kısa bir süre önce Fransada Bozkurt Hareketinin yasaklanmış olduğunu hatırlatarak değinmiş, bütün bu konuların 11 Aralıkta yapılacak AB Zirvesinde ele alınacağını söylemiştir. Konunun öneminin farkında olduklarının altını çizen Devlet Sekreteri, Yukarı Karabağ Cumhuriyetini bugüne kadar, Ermenistan dahil, hiçbir devletin tanımadığını vurgulamıştır.

Doğal olarak, Ermenistan yönetiminin, Senatonun almış olduğu kararı memnuniyetle karşıladığı görülmektedir. Ermenistan Dışişleri Bakanı kararın Yukarı Karabağ halkının kendi geleceğini seçme hakkının kabulü (self-determinasyon) yolunda önemli bir aşama anlamına geldiğini, Yukarı Karabağın saldırıya maruz kaldığının Senato kararıyla teslim edilmesinin bölgesel barışın kurulmasına katkı yapacağını belirtmiştir.

Türkiye karara tepki göstermiştir. Türkiye ile ilgili olarak bu bağlamda ileri sürülen ithamları külliyen reddettiğini belirten Dışişleri Bakanı Mevlüt Çavuşoğlu, Fransız Senatosunun kararının iç politika mülahazalarıyla uluslararası hukuku hiçe sayan bir yaklaşımı yansıttığını, Azerbaycanın işgalden kurtardığı kendi topraklarından çekilmesine ilişkin, kararda yer alan ifadelerin gülünç, taraflı ve gerçeklerden kopuk olduğunu vurgulamıştır. Türkiyenin her zaman barıştan yana olduğunun hatırlatan Çavuşoğlu, barışın sağlanması amacıyla Fransa ile iş birliği yapılabileceğini ifade etmiştir.

Fransız Ulusal Meclisinde yapılan görüşmelere Avrupa ve Dışişleri Bakanı Yves le Drian katılarak bir konuşma yapmıştır. Meclis üyelerinin konuya ilişkin hassasiyetini anladığının altını çizen Bakan, bununla beraber böyle bir tanımanın Fransanın Minsk Grubu içindeki rolünü zayıflatacağını, arabuluculuk yapmasını zorlaştıracağını, esasen Ermenilerin de tanıma konusunda bir talepleri bulunmadığını belirtmiştir. Le Drian tanıma kararına karşı olduğunu vurgulamıştır.

Çeşitli saikler altında kabul edilen bu tür kararların, sonradan, alınmamış olmasının tercih edileceği gibi durumlar söz konusu olabilmektedir. Fransız Senatosunun ve Ulusal Meclisinin almış oldukları kararlar bu çerçevede mütalaa edilebilir. Hükümet kanadının Yukarı Karabağın tanınması talebine karşı olduğu açıkça görülmektedir. Senatörlerin ve milletvekillerinin tanıma talebinde ısrar etmelerinin tamamen iç politika, Fransadaki

Ermeni toplumunu tatmin etme, Fransada giderek güçlenen Müslüman karşıtı tutuma yeni bir gerekçe sağlama mülahazalarından kaynaklandığını söylemek yanlış bir değerlendirme olmayacaktır. Yukarı Karabağın Ermenistan tarafından bile tanınmadığı dikkate alındığında gelinen bu yer, sorunun çözümüne katkıdan ziyade bunu zorlaştırıcı bir nitelik taşımaktadır. Bunun örnekleri geçmişte, 1915 olayları konusunda, aynı Parlamentonun ülkemizle ilgili olarak almış olduğu kararlarda da görülmüştür.

* *E. Büyükelçi*

Yazar hakkında :

Atıfta bulunmak için: ZEYTİNOĞLU, Ömer. 2026. "FRANSIZ SENATOSUNUN VE ULUSAL MECLİSİNİN YUKARI KARABAĞ'A İLİŞKİN ALDIKLARI KARARLAR - 03.12.2020." Avrasya İncelemeleri Merkezi (AVİM), Blog No.2020 / 41. Aralık 07. Erişim Kasım 08, 2026. https://avim.org.tr/Blog/FRANSIZ-SENATOSUNUN-VE-ULUSAL-MECLISININ-YUKARI-KARABAG-A-ILISKIN-ALDIKLARI-KARARLAR-03-12-2020

Süleyman Nazif Sok. No: 12/B Daire 3-4 06550 Çankaya-ANKARA / TÜRKİYE
Tel: +90 (312) 438 50 23-24 • **Fax**: +90 (312) 438 50 26
@avimorgtr
https://www.facebook.com/avrasyaincelemelerimerkezi
E-Posta: info@avim.org.tr
http://avim.org.tr

© 2009-2025 Avrasya İncelemeleri Merkezi (AVİM) Tüm Hakları Saklıdır